

Gościnko, 10.06.2024 r.

KOŁO GOSPODYŃ WIEJSKICH
GOŚCINIANKI
Gościnko 1
78-230 Karlino

Czesław Siekierski
Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi
ul. Wspólna 30,
00-930 Warszawa

STANOWISKO
Koła Gospodyń Wiejskich Gościnianki
dotyczące Ministerialnej Listy Produktów Tradycyjnych

Szanowny Panie Ministrze,

jednym z głównych celów powstania Ministerialnej Listy Produktów Tradycyjnych (MLPT) jest promocja i rozpowszechnianie informacji o produktach wytwarzanych tradycyjnymi, historycznie ugruntowanymi metodami na terenie kraju, po to, aby następnie móc je skuteczniej promować także za granicą. Lista ta służy również przygotowaniu producentów do rejestracji nazw wpisanych na nią produktów na szczeblu unijnym. Pierwszym produktem umieszczonym na Liście - w lipcu 2005 roku - był pieriekaczownik - pieróg z Podlasia, który jest specjalnością mieszkających na tych ziemiach Tatarów.

Krajową Listę Produktów Tradycyjnych utworzono na mocy ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o rejestracji i ochronie nazw i oznaczeń produktów rolnych i środków spożywczych oraz o produktach tradycyjnych. Na Listę wpisywany jest produkt, którego jakość lub wyjątkowe cechy i właściwości wynikają ze stosowania tradycyjnych metod produkcji. Za tradycyjne uważa się metody wykorzystywane od co najmniej 25 lat. Produkt ubiegający się o taki wpis powinien ponadto stanowić element tożsamości społeczności lokalnej i należeć do dziedzictwa kulturowego regionu, z którego pochodzi.

Za weryfikację wniosku o wpis produktu na Ministerialną Listę Produktów Tradycyjnych odpowiedzialny jest marszałek województwa, który przed dokonaniem oceny

zwraca się do izby gospodarczej, zrzeszającej producentów produktów regionalnych i tradycyjnych z prośbą o wyrażenie opinii (najczęściej tą izbą jest Polska Izba Produktu Regionalnego i Lokalnego). Następnie wniosek przesyłany jest do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Minister jest odpowiedzialny za prowadzenie i uaktualnianie Listy Produktów Tradycyjnych. Lista jest publikowana w Dzienniku Urzędowym Ministra oraz na stronach internetowych Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Na Listę wpisywany jest tylko produkt, a nie producent. Poprzez fakt uzyskania wpisu produktów na LPT, producenci nie nabywają żadnego prawa ani do ochrony, ani do promocji wpisanych produktów jako własnych. Obecnie produktów wpisanych na ministerialną Listę Produktów Tradycyjnych jest już ponad 1300, a wnioski o wpis kolejnych stale napływają do Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Koła Gospodyń Wiejskich odgrywają ważną rolę w promowaniu i ochronie lokalnego dziedzictwa kulinarnego i tradycji. Nasze stanowisko wobec Ministerialnej Listy Produktów Tradycyjnych jest kluczowe, ponieważ to my w zdecydowanej większości jesteśmy bezpośrednimi twórcami tych tradycyjnych produktów.

Stanowisko Koło Gospodyń Wiejskich Gościnianki do Ministerialnej Listy Produktów Tradycyjnych:

1. Pozytywne aspekty i korzyści:

- **Ochrona lokalnych tradycji:** widzimy w MLPT narzędzie do ochrony i zachowania lokalnych tradycji kulinarnych. Dzięki wpisaniu na listę, ich produkty są uznawane za ważne elementy dziedzictwa kulturowego.
- **Promocja regionalna:** wpisanie produktu na MLPT pomaga w promocji regionu. Produkty tradycyjne stają się atrakcyjne nie tylko dla lokalnych mieszkańców, ale także dla turystów, co może przyczynić się do rozwoju turystyki kulinarnej.
- **Zwiększenie zaufania konsumentów:** certyfikat MLPT zwiększa zaufanie konsumentów do jakości i autentyczności produktu. Konsumenty często chętniej wybierają produkty, które są oficjalnie uznane za tradycyjne.
- **Wsparcie finansowe i merytoryczne:** wpisanie na MLPT może umożliwić dostęp do różnego rodzaju wsparcia finansowego oraz szkoleń i doradztwa, co pomaga w dalszym rozwoju działalności KGW.

2. Wyzwania i obawy:

- **Biurokracja i formalności:** proces aplikacji i wymagania związane z wpisaniem produktu na MLPT są skomplikowane i czasochłonne. Naszym zdaniem istnieje konieczność uproszczenia procedur i zmniejszenia obciążeń biurokratycznych.
- **Ograniczenia innowacyjności:** wymogi dotyczące zachowania tradycyjnych metod produkcji ograniczają możliwości wprowadzania innowacji i dostosowywania produktów do zmieniających się potrzeb rynku.
- **Koszty związane z certyfikacją i promocją:** chociaż wpisanie na listę może przynieść korzyści promocyjne, wiąże się również z kosztami certyfikacji i działań promocyjnych, które są trudne do pokrycia przez małe, lokalne KGW – tak jak w przypadku naszego Koła.

3. Propozycje i oczekiwania:

- **Wsparcie merytoryczne i finansowe:** oczekujemy większego wsparcia w zakresie doradztwa i finansowania działań związanych z aplikacją na MLPT oraz późniejszą promocją produktów.
- **Uproszczenie procedur:** propozycje dotyczą uproszczenia procedur aplikacyjnych i zmniejszenia formalności, aby proces był bardziej dostępny dla małych lokalnych, organizacji, tak jak w naszym przypadku.
- **Edukacja i szkolenia:** podkreślamy potrzebę organizacji szkoleń i warsztatów dotyczących procedur wpisania na MLPT, co pozwoliłoby nam lepiej przygotować się do tego procesu.

Podsumowanie

Koło Gospodyń Wiejskich Gościńianki widzi w Ministerialnej Liście Produktów Tradycyjnych ważne narzędzie do ochrony i promowania lokalnych tradycji kulinarnych, ale jednocześnie podkreśla konieczność usprawnienia procedur i zapewnienia większego wsparcia dla małych producentów. Mamy nadzieję, że nasz głos będzie wzięty pod uwagę w procesie kształtowania polityk dotyczących produktów tradycyjnych, ponieważ to właśnie my i podobne Koła w całej Polsce jesteśmy często strażnikami lokalnego dziedzictwa kulinarnego.